

Fylkesmannen i Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Oddlaug E. Knutsen, 75 53 15 55
Hege Rasmussen, 75 53 15 56
Louise Engan, 75 53 16 04

Vår dato Vår referanse
16.12.2009 **2009/7892**

Arkiv nr. 470 Deres referanse

Inspeksjonsrapport Informasjon om kontrollert deponi

Navn og besøksadresse: Åremma	Virksomhetens org.nr.: 975 824 845
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Søndre Helgeland Miljøverk IKS, Åremma, 8664 Mosjøen	Virksomhetens telefon: 75 11 39 50
Kommune/kommunenr.: Vefsn/1824	Virksomhetens e-post: post@shmil.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Bjørn Richter Johnsen Tom R. Dahlmo Kjell Mellingen Per Ole Nicolaisen	Fra Fylkesmannen: Hege Rasmussen Oddlaug E. Knutsen Louise Engan
Kontrollomfang: Avfallsforskriften kap. 9 og 11, Internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 9.-10.11.2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottakskontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 3 avvik i forhold til regelverket
 Det er gitt 0 anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

Se rapport for systemrevisjon.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning se side 2.

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Kapittel 9. Deponering av avfall
 - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

- Avvik 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert _____
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§9-11, jf. vedlegg II)
- d) Annet (angi hva): Det mottas flytende avfall på deponiet.

Kommentarer:

Til pkt a): SHMIL har dispensasjon fra forbud om deponering av biologisk nedbrytbart avfall frem til 1.7.2010. Brennbart restavfall fra husholdningene og etter hvert også fra næringslivet går til forbrenning. Sorteringsrest fra gjenbruksstasjonene er også begynt å sendes til forbrenning.

Til pkt c): Avfall Norge-skjema brukes på hvert lass som går til deponi. Det er en god start og noen skjema har tilleggsinfo i vedlegg. *Om skjema:* Ved å sammenligne med teksten i avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg II – pkt 1.1 ser vi at ikke alle punktene er tatt med i skjemaet, f eks kan du ikke bare krysse av for at avfallet ikke kan gjenvinnes. I tillegg bør det være en begrunnelse hvorfor, og hva som har vært vurdert av alternative håndteringsløsninger og lignende.

Til pkt d): Virksomheten tar imot ikke avvannet slam (fra oljeutskiller, og sandfang) på deponiområdet. Dette er ikke ihht tillatelsen og også i strid med avfallsforskriftens § 9-4 a). Fylkesmannen ser imidlertid at ordningen er hensiktsmessig, da avvanning generelt er et problem for denne avfallsfraksjonen. Vi anser det som SHMILs ansvar å bringe aktivitetene i samsvar med tillatelsen og dersom denne aktiviteten er ønskelig å opprettholde for å ha et tilbud i regionen – må den omsøkes Fylkesmannen.

Avvik 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*
Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 i vedlegg II kan overskrides (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).
- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har ingen/mangelfull journalføring av stikkprøver (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)

Kommentarer:

Til pkt b): Driftsansvarlig kontrollerer lass for ee-avfall, farlig avfall osv, men det er ikke fastsatt kriterier ut over dette for hva som skal vekke mistanke.

Til pkt c): Det gjennomføres i liten grad *visuell kontroll* i forkant av lossing.

Til pkt e og f): Driftsansvarlig avviser ikke lass fra avfallsanlegget, men før kunden slepper inn på deponiet kan det kreves omsortering på kundens regning. Fylkesmannen anser det som hensiktsmessig at lass ikke avvises, men at kunden heller følges opp på stedet. Dette er knyttet til at det er lang kjøreavstand mellom avfallsanleggene i Nordland, og at avfallsanlegget her har sorteringsanlegg tilknyttet til deponi.

- Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av basiskarakterisering/sammendraget av basiskarakteriseringen (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)
- e) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull/mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- h) Annet (angi hva): Virksomheten mangler prosedyre for håndtering av saker der avfall bør prøvetakes og testes (§ 9-11 vedlegg II pkt 3 og IK-forskriften § 5)

Kommentarer:

Til pkt a): SHMIL har utarbeidet et praktisk og velegnet system for utvelgelse av avfallsleveranser for stikkprøvekontroller der det foretas kontroller av minst hvert 100. lass per kunde. Vektoperatør plukker ut hvem som skal kontrolleres, og gir beskjed til driftsoperatør. Det tas ut et par grabber fra lasset, som gjennomgås og kontrolleres for farlig avfall, ee-avfall, organisk avfall osv. Driftsoperatør tar bilder. Vektoperatør fyller ut et enkelt kontrollskjema på bakgrunn av disse. Informasjonen som kommer frem av dette synes noe mangelfull.

Til pkt h): Det gjennomføres ikke prøvetaking og testing av avfall ved stikkprøvekontrollene, og det er, etter hva vi har fått klarhet i, heller ikke utarbeidet prosedyrer for dette. SHMIL har avkrevd tester fra kunder i enkelte tilfeller. Verifikasjon foregår i praksis ikke, siden alle leveranser følges med Avfall Norge skjema, selv om dette kan være avfall som oppstår jevnlig. Virksomheten har ikke rutiner for å ta ut prøver til analyse, - for eksempel av betong (PCB?), isolasjon (BHF?), jord/stein - og annet. Dette jf vedlegg II pkt 1.2 Krav om testing – der det fremgår at inerte masser nevnt i pkt a) likevel skal testes om det er mistanke om at grenseverdiene i pkt 2.1 overskrides.

Avvik 5: Andre

Grunnlag for avvikene er avkrysset nedenfor

A)

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap. 9 om deponering av avfall.*

B)

Avvik fra: *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

C) *(brudd på vilkår tillatelse)*

Avvik fra: *Deponitillatelse datert punkt*

Kommentarer:

Anmerkning 1:

Kommentarer:

Andre kommentarer/utdypninger: